

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҚЫЗЫЛОРДА БОЛАШАҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Бекітемін
Университет ректоры, т.ғ.к.
К.К. Дауренбеков
Ғылыми Кеңесінің шешімі
№ 20 хаттама «6» 11 2021ж

АНТИПЛАГИАТ ЖҮЙЕСІН ҚОЛДАНУ ЕРЕЖЕСІ

Қызылорда, 2021ж

АНТИПЛАГИАТ ЖҮЙЕСІН ҚОЛДАНУ ЕРЕЖЕСІ

1. Жалпы ережелер

Университеттегі білім сапасын ішкі қамтамасыз ету жүйесі мынадай негізгі қағидаттарға негізделеді: ұсынылатын білім беру қызметтерінің сапасын қамтамасыз ету; білім алушылардың жазбаша жұмыстарды (дипломдық жұмыс/жоба, магистрлік жоба/диссертация) және профессор-оқытушылардың ғылыми еңбектерді (монографиялар, ғылыми мақалалар, т.б.) орындаудағы адалдығын адалдық.

Академиялық адалдық оқу үдерісінің негізгі қағидасы болып табылады. Плагиатқа жол бермеу үшін аталған жазбаша жұмыстар плагиатқа қарсы бағдарламаны пайдалана отырып тексерістен өтеді.

«Болашақ» университетінде «Антиплагиат» жүйесін пайдалану туралы осы Ереже:

1) Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығы.

2) Білім берудің барлық деңгейлерінде мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы (Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы №604 бұйрығы);

3) ҚР Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі №152 бұйрығымен бекітілген Кредиттік оқыту технологиясы бойынша 12.10.2018 жылғы № 563 қаулысымен бекітілген оқу процесін ұйымдастыру қағидалары.

4) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 14 маусымдағы № 272 бұйрығымен бекітілген "Білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау өткізудің үлгілік қағидалары".

5) «Болашақ» университетінің Академиялық саясатына сәйкес әзірленді.

Ереже:

- Академиялық адалдықты бұзудың түрлерін;
- «Антиплагиат» жүйесінде жазбаша жұмыстарды тексеруге беру және қабылдау тәртібін;

- Университетте «Антиплагиат» жүйесін қолдану тәртібін;
- Университеттің StrikePlagiarism.com жүйесін пайдалану механизмін;
- Жазбаша жұмыстарды ұсыну және тексеру мерзімдерін;
- Жазбаша жұмыстарды плагиатқа тексеру нәтижелерін;
- Авторлық тест пен көшіріліп алынған мәтіннің рұқсат етілген ара қатынасы мен жазбаша жұмыстарының нормаларын белгілейді.

Білім алушылар мен профессор-оқытушылардың жазба жұмыстарын тексеру, жүргізу бойынша жұмысты үйлестіру Академиялық мәселелер жөніндегі басқарманың үйлестіруі арқылы бағыттар бойынша Академиялық кеңестер төрағаларына жүктеледі.

«Болашақ» университетінде орындалған жазбаша жұмыстарды плагиаттың болуына тексеру студенттер мен магистранттардың жазбаша жұмыстарды өз бетінше орындауын қамтамасыз ету және плагиаттың алдын алу мақсатында жүзеге асырылады және оқу-тәрбие процесінің нәтижелі болуының, жалпы алғанда студенттердің ғылыми жұмыстарын дамытудың алғы шарты болып табылады.

Плагиат—біреудің шығармасының авторлығын қасақана иемдену немесе авторға сілтеме жасамай өз шығармаларында бөтен шығарманы пайдалану.

Плагиат келесі нысандарда көрінуі мүмкін:

- тиісті тыныс белгілерін (тырнақшаларды) пайдаланбай және дереккөзді белгілеместен сілтеме жасау;

- ешқандай сілтемесіз, авторсыз басқаның ойын аргументін пайдалану;

- басқа білім алушылардың жазылған жұмыстарын толықтай немесе жартылай ұсыну;

-Ғаламтор желісінен алынған диссертация немесе курстық жұмысты ұсыну.

2. Жазбаша жұмыстарды тапсыру және «Антиплагиат» жүйесінде тексеру тәртібі

2.1 Жүйе операторлары (бұдан әрі Академиялық кеңес төрағалары);

2.2. «Антиплагиатпен» танысу фактісін белгілейтін №1 және №1.1. қосымшаға сәйкес нысан бойынша жазбаша жұмыс үшін автор өз жұмысын жүйе арқылы тексеру талабымен өтініш толтырады;

2.3 Білім алушы бақылау нормалары рәсімінен өткен жазбаша және электронды түрде плагиатты анықтау және алдын алу үшін жұмыс мәтінін кафедраға беруі тиіс.

2.4 Жазбаша жұмыстардың плагиат бар-жоғын тексеру үшін электронды нұсқалары doc, docx, rtf (Microsoft Word) форматында электронды тасымалдағышта (CD, DVD, flash) ұсынылады. Файл көлемі 20 Мбайттан жоғары мұрағатталған файлдар болуы керек. Жазбаша жұмыстардың қағаз немесе электрондық нұсқасын ғана қабылдауға жол берілмейді.

2.5.Электрондық файлда толық аты-жөні, жұмыстың авторы және тексерілетін жұмыстың түрі көрсетілу қажет. Жұмыстың электронды түрдегі мәтіні бірдей және бұрмаланбаған болуы керек. Мәтіндер арасындағы айырмашылықты анықтау кезінде жұмысты «Антиплагиат» жүйесінде тексеруге жол берілмейді, туындаған жағдай хаттамамен ресімделеді. Содан кейін білім алушы екі күн ішінде Әкімшіге жұмыстың бірдей нұсқаларын ұсынуға міндетті.

2.6.Магистрлік диссертациялар, монографиялар, оқу құралдары, ғылыми мақалалар мен дипломдық жұмыстардың / жобалардың электрондық нұсқасын тексеру үшін келесідей дайындауы керек: келесі элементтерді алып тастау: басқы парак, әдебиеттер тізімі, қосымшалар, графиктер, диаграммалар, кестелер, суреттер, карталар;

2.7.Академиялық кеңес төрағалары жазба жұмыстарының қағаз және электронды нұсқасын тексереді. Тексеру мерзімі: жазбаша жұмыстар қабылданған жұмыс күні ішінде;

2.8.Жазбаша жұмыстардың қағаз нұсқаларының арасында сәйкессіздік анықталған жағдайда, шығарушы кафедраның меңгерушісі жазбаша жұмыстардың авторларымен тиісті нұсқасы туралы мәселені шешу үшін мұндай жұмыстарды ғылыми жетекшіге қайтаруға міндетті.

2.9.Антиплагиат жүйесінің әкімшісі №2 және №2.1 қосымшаға сәйкес плагиат мәніне жұмыстың тексеруден өткені туралы анықтама қалыптастырады және оны магистрлік диссертациялар/жобалар, монографиялар, ғылыми мақалалар мен дипломдық жұмыстардың/жобалардың авторына береді;

2.10.Білім алушылар мен профессор-оқытушылардың өзі орындаған жұмысты тексеру нәтижелерімен танысуға құқылы;

2.11.Студент «Антиплагиат» жүйесі бойынша тексерілген жазба жұмысының нәтижесімен келіспеген жағдайда, Академиялық кеңес төрағалары жазбаша жұмысты плагиатқа қайта тексеру үшін комиссия тағайындайды. Жұмысты қорғауға жіберу туралы соңғы шешім кафедра отырысында қабылданады;

2.12.Кафедра меңгерушісі жұмысты рецензиялайтын және жазбаша жұмысты қорғауға жіберу/жібермеу туралы шешім қабылдайтын оқытушыларды тағайындайды;

2.13.Студентке оқытушыларға жазбаша жұмысты өз бетінше орындауға қатысты өз ұстанымын білдіруге мүмкіндік беріледі;

2.14.Антиплагиат жүйесімен жазбаша жұмысты тексеру нәтижелері білім алушыға қорытынды баға қою кезінде ескеріледі және ғылыми жетекшінің пікірі қоса беріледі;

2.15.Басқа антиплагиат жүйесінде дипломдық жұмыстарды/жобаларды, магистрлік диссертациялар/жобалар, монографиялар, ғылыми мақалалар мен алдын ала тәуелсіз тексеруге болады.

3. Жазбаша жұмыстарды тапсыру және тексеру мерзімін қамтамасыз ету

3.1 Студент «Антиплагиат» жүйесінде тексеру үшін:

- Магистрлік диссертацияларды/жобаларды қорғауға дейін 20 күннен кешіктірмей;
- Бакалаврларият бойынша дипломдық жұмыстары/жобаларды қорғауға 10 күн қалғанға дейін тексеруге ұсынуға міндетті.

3.2. Оқытушы/жетекші күнтізбелік 5 күн ішінде жұмысты плагиатқа тексеру және (немесе) қайта тексеру немесе жазбаша жұмысты қорғауға жіберу туралы шешім қабылдауға міндетті.

3.3. «Антиплагиат» жүйесі бойынша Академиялық кеңес төрағалары жазбаша жұмыс ұсынылған сәттен бастап 1 күнтізбелік күн ішінде оны тексеру нәтижелері туралы анықтама жазуға және оны білім алушының жұмысының ғылыми жетекшісіне немесе ғылыми еңбектің авторына беруге міндетті.

3.4. Ғылыми жетекші немесе жұмыс авторы есепті талдайды және мынадай шешім шығарады:

- пысықтау талап етіледі;
- жұмысты қабылдау.

Жұмыс авторлық мәтін мен көшіріп алынған мәтіннің жазбаша жұмыстарында осы Ережеде белгіленген рұқсат етілген арақатынас нормаларын қамтуы керек:

- А. Ұқсастық коэффициенті 1 - 30% аспайды;
- В. Ұқсастық коэффициенті 1 - 10% аспайды;
- С. Плагиат ықтималдығы («Дабыл» белгісі).

3.5. Егер жұмысты аяқтау қажет болса, жұмыс авторы 5 күнтізбелік күн ішінде жұмысты түзете алады, содан кейін антиплагиат процедурасын қайтадан жүргізе алады.

3.6. Жазбаша жұмыста плагиат анықталған жағдайда білім алушы пысықтайды, содан кейін Антиплагиаттан ақылы негізде өтеді.

3.7. Егер жазбаша жұмыс қабылданбаса, кафедра басшылығы қорғау рәсімін қорытынды мемлекеттік аттестаттаудың келесі кезеңіне ауыстыру туралы шешім қабылдайды, бұл ретте тақырыптың сақталуы туралы нақтылау жасалады немесе жазбаша жұмыстың (дипломдық жұмыстың / жобаның, магистрлік диссертацияның / жобаның) жаңа тақырыбы айқындалады.

3.8. Кафедра шешімімен келіспеген жағдайда, жұмыс авторы ректорға шағымдануға құқылы және 3 күнтізбелік күн ішінде оның жұмысына талдау жүргізеді және тиісті шешім қабылдайды.

3.9. «Антиплагиат» жүйесінде қалыптастырылған көшіріп алудың (плагиаттың) болуына жазбаша жұмыстарды тексеру нәтижелері туралы есептерді өңдеуді және талдауды академиялық мәселелер жөніндегі басқарма басшысы жүзеге асырады.

4. Авторлық мәтін мен көшіріліп алынған мәтіннің жазбаша жұмыстарындағы жол берілетін арақатынастар нормалары

4.1. дипломдық жұмыс/жобаны, магистрлік диссертацияны/жобаны жіберу тәртібі.

Егер жұмыстың орындалу деңгейі антиплагиатқа тексерудің есебін талдауда расталса, кафедра шешімі бойынша қорғауға жіберіледі.

Жұмыс бұрын белгіленген тақырыпты сақтай отырып, 10 күн мерзімде пысықтауға қайтарылады және осыдан кейін қорғауға дейін 10 күннен кешіктірмей қайта тексеруден өтеді.

4.2. Оқулықтарға, оқу-әдістемелік құралдарға, оқу және ғылыми-әдістемелік басылымдарға арналған мәтіннің ұқсастық коэффициенті 1 - 20% аспайды;

4.4. ПОҚ монографиялары, мақалалары үшін мәтіннің ұқсастық коэффициенті 1 - 20% аспайды.

5. Тараптардың жауапкершілігі

5.1. Білім алушы өзінің жазбаша жұмысын «Антиплагиат» жүйесімен белгіленген мерзімде тексеруге ұсынғаны үшін жауапты болады.

5.2. Бірнеше рет алдын-ала тексерулер кезінде файлдың атауы өзгермеуі керек, әйтпесе келесі тексерулерде теріс нәтиже алынуы мүмкін. Жұмыстағы өзгерістер және тексерулердің реттік нөмірлері туралы барлық мәліметтер түсініктемеге ғана енгізіледі.

5.3. Бітіруші өз бетінше орындамаған жұмыстар қорғауға рұқсат етілмейді және оларды оң бағалау мүмкін емес. Антиплагиатқа үшінші рет тексеру ақылы негізде жүргізіледі.

5.4. Осы Ереженің қағидаттарын бұзған жағдайда жазбаша жұмыстарында плагиат анықталған студенттер мен магистранттарға «Болашақ» университетінің студентіне лайықсыз мінез-құлық үшін тәртіптік жаза қолданылады.

5.5. Ғылыми жетекші жұмысты белгіленген мерзімде тексеруге, плагиатқа қайта қарау немесе қайта тексеру туралы шешім қабылдауға, сондай-ақ жазбаша жұмысты алдын-ала қорғауға рұқсат беруге жауапты.

5.6. «Антиплагиат» жүйесінің әкімшілігі жазбаша жұмысты тексерудің дұрыстығы және белгіленген мерзімде тексеру нәтижелері туралы анықтама беру үшін жауапты болады.

6. Мәтіннің түпнұсқалығы туралы есеп мәтіні

Түпнұсқалық мәтінде қолданылатын түстердің мәнін сипаттау, Жасыл-бүкіләлемдік ғаламтордан табылған көздерден алынған үзінділер. Қызыл-өз Университетінің мәліметтер базасында табылған фрагменттер және басқалар. Сары-"дабыл", басқа алфавитке жататын таңбаларды көрсетеді, сондай-ақ мәтінді бұрмалау-өзара мәтін алмасудатеріс пиғылды жасыру әрекеттерін көрсетеді.

ЖАЗБАША ЖҰМЫСТЫ АНТИПЛАГИАТ ЖҮЙЕСІНДЕ БІРЕГЕЙЛІККЕ
ТЕКСЕРУ ТӘРТІБІМЕН ТАНЫСУ ТУРАЛЫ ӨТІНІШ

Мен, _____
(аты - жөні)

_____ білім беру бағдарламасының _____ курс, (магистранты / студенті) менің

_____ (жұмыстың тақырыбы)

_____ тақ
ырыбындағы _____ жұмысым
(дипломдық жұмыс/жоба, магистрлік диссертация/жоба)

Академиялық адалдық ережесіне сәйкес антиплагиат жүйесімен тексерілетіндігін, плагиаттың анықталуы жазбаша жұмысты қорғауға жол бермеудің негізі болып саналатындығын, баспадан және электрондық көздерден алынғандығы, сондай-ақ бұрын қорғалған жазбаша жұмыстар, кандидаттық және докторлық диссертациялардың барлығы сәйкесінше сілтемелерге ие болуы керектігі туралы ережелермен таныстым.

Қолы _____

Күні _____

ЖАЗБАША ЖҰМЫСТЫ АНТИПЛАГИАТ ЖҮЙЕСІНДЕ БІРЕГЕЙЛІККЕ
ТЕКСЕРУ ТӘРТІБІМЕН ТАНЫСУ ТУРАЛЫ ӨТІНІШ

Мен, _____
(аты – жөні, ғылыми /академиялық дәрежесі)

кафедрасының

_____ (қызметі)

_____ тақырыбындағы
_____ жұмысым
(ғылыми мақала, оқу-дістемелік құрал, оқулық, монография)

Академиялық адалдық ережесіне сәйкес антиплагиат жүйесімен тексерілетіндігін, плагиаттың анықталуы жазбаша жұмысты қорғауға жол бермеудің негізі болып саналатындығын, баспадан және электрондық көздерден алынғандығы, сондай-ақ бұрын қорғалған жазбаша жұмыстар, кандидаттық және докторлық диссертациялардың барлығы сәйкесінше сілтемелерге ие болуы керектігі туралы ережелермен таныстым.

Қолы _____

Күні _____

«Антиплагиат» жүйесіндегі жазба жұмыстың түпнұсқалығын тексеру нәтижелері
туралы АНЫҚТАМА

«Болашақ» университетінің академиялық адалдық ережелеріне сәйкес
« _____ »

тақырыбындағы _____ білім беру
бағдарламасының _____ курсы _____ тобының магистранты /
студенті _____
(аты-жөні)

_____
курстық жұмысы, дипломдық жұмысы, магистрлік диссертациясы
_____ тексерілді

Жазба жұмыстың бірегейлігін тексеру нәтижелері: ұқсастық коэффициенті _____

Қолы _____

Күні _____

«Антиплагиат» жүйесіндегі жазба жұмыстың түпнұсқалығын тексеру нәтижелері
туралы АНЫҚТАМА

«Болашақ» университетінің академиялық адалдық ережелеріне сәйкес
кафедрасының _____

_____ (қызметі)

_____ (аты – жөні, ғылыми /академиялық дәрежесі)

« _____

» _____

тақырыбындағы _____ тексерілді
(ғылыми мақала, оқу-дістемелік құрал, оқулық, монография)

Жазба жұмыстың бірегейлігін тексеру нәтижелері: ұқсастық коэффициенті _____

Қолы _____

Күні _____

Келісілді:

Академиялық мәселелер және ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор м.а.

А.М.Шильманова

Академиялық мәселелер жөніндегі басқарма басшысы м.а.

Б.Ж.Паридинова

Құрастарғандар:

Жоғары оқу орнынан кейінгі білім және ғылым бөлім бастығы м.а.

А.Т.Райымбекова

Ішкі сапаны қамтамасыз ету және стратегиялық талдау бөлімі басшысы

Л.Қ.Спанова

Академиялық мәселелер жөніндегі басқарманың бас әдіскері

А.У.Тулпбергенова